

GÖTEBORGS 8:E BAPTISTFÖRSAMLING

OÄNDLIGT MER ÄN VI KAN FÖRESTÄLLA

Efesierbrevet 3:20-21 • Predikan G8B 2021-09-05 (Frälsis) • Johnny Lithell

INLEDNING

Då, älskade vänner, har vi kommit till den sista texten i Efesierbrevets tredje kapitel. Här sätter Paulus punkt för den första halvan av brevet där han har beskrivit ofattbart stora och höga saker om vem Gud är och vad han har gjort för oss.

I fem predikningar har vi tittat på den bön som Paulus ber i verserna 14-19. Nu är det inte alls säkert att vi minns vad vi tittade på eftersom det var nästan ett år sedan vi var inne i det här, men i rad efter rad har vi alla fall fått se hur stora saker Paulus ber. Inte minst i den senaste predikan för två veckor sedan, när vi såg hur Paulus bad att församlingen skulle bli uppfylld av all Guds fullhet. Det är oerhört. Man undrar om det han ber om alls är möjligt. All Guds fullhet!

Och här får vi nu se hur Paulus avslutar sin bön. Han gör det med en doxologi, en lovprisning, som är mycket fascinerande och som hjälper oss att se hur Paulus kan be som han gör. Men inte bara det; den hjälper också oss att kalibreras: den påminner oss och undervisar oss vem det är vi ber till, vilket också får stora konsekvenser i *hur* vi ber.

Det är i våra böner som vi får en diagnos på vårt hjärtas tillstånd. Det är i våra böner som vi får se inte bara vad vi prioriterar och längtar efter utan också vad vi tänker om Gud. Allt vi tror, alla läror, men också vår hållning och vår riktning i livet kokas ner och tar sig uttryck i våra böner. Så innan vi ens tittat på texten kan det vara värdefullt för oss att se på oss själva och ställa frågan: när vi ser på våra liv och när vi lyssnar på våra egna böner, hur mycket är det som karaktäriseras av lovprisning? Eller är vi mest bekymrade och upptagna av olika omständigheter i våra liv?

Ofta när vi läser Paulus ser vi hur lovprisningen är integrerad i allt han säger. Vi ser hur han kan föra komplexa resonemang och förklara svåra saker för att sedan explodera i lovprisning och tacksamhet för vem Gud är. Vi kan till exempel se hur han går igenom Romarbrevet och läran om Guds villkorlösa utväljelse och nåd för sitt folk, och när han kommer till slutet är det som att han tar ett steg tillbaka och ropar: ”wow!” – han överväldigas av storheten i vad han just beskrivit. I Romarbrevet 11 är det som att han ropar ut,

Romarbrevet 11:33 (SFB-15)

³³O vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud!
Hur outgrundliga är inte hans domar,
hur ofattbara hans vägar!

[...]

³⁶Av honom, genom honom och till honom är allting.
Hans är äran i evighet. Amen.

Eller i Första Timotheosbrevet. Han har precis börjat komma igång. Han har berättat för Timotheos vilken rövare han var och hur Gud frälste honom genom sin nåd och gav honom ett uppdrag. Så brister han ut,

1 Timotheosbrevet 1:17 (SFB-15)

¶Ära och pris åt evighetens Kung, den odödlige, osynlige, ende Guden, i evighetens evighet. Amen.

När han nu kommer till avslutningen i Efesierbrevets tredje kapitel ska vi inte tro att det bara är en övergång, en sorts formell litterär enhet som han använder för att visa att han nu avslutar en tanke och går in i en annan. Nej, här ger han en förklaring på en fråga som hänger kvar sedan verserna tidigare. Han hjälper församlingen att förstå hur det hänger ihop, vilket är helt nödvändigt för alla praktiska uppmaningar som han kommer att ge i den andra halvan av brevet. Så låt oss titta på de här två verserna och se vad det är han gör. Jag kommer att följa texten rad för rad, men om det är till hjälp kan vi hänga upp det på fyra punkter: först (1) ska vi titta på *Guds allmakt* – det är den längsta punkten – och därefter (2) ska vi titta på *den makt som verkar i oss*. För det tredje (3) ska vi gå till den 21:a versen och tittar på *Guds ära* och i den fjärde (4) och sista punkten ska vi fundera lite kring ordet *amen*.

I. GUDS ALLMAKT

Vi går in i den första punkten som handlar om Guds allmakt. Paulus börjar med att rikta sin lovprisning till Gud. ”Till honom δυναμῆως – det är ordet ”kraft” i en participform. ”Till honom kraftande göra...” Paulus bygger upp något här. Det är något som är pågående och verksamt. Guds kraft är inte bara ett substantiv som man talar om utan ett verb som pågår.

För några veckor sedan tittade vi på en annan doxologi, nämligen de sista två verserna i Judasbrevet. Då nämnde jag att det finns en tumregel i hur doxologier fungerar. De brukar börja med att tala om något som Gud har gjort eller ska göra, och sedan tillskriver de de attribut hos Gud som kommer till uttryck i vad Gud har gjort. Jag tog som exempel att man kan säga ”till honom som adopterar smutsiga och upproriska barn till sin familj – honom tillhör barmhärtighet och gränslös godhet.” Vi lovprisar alltså Gud för något han gjort och för de av hans attribut som kommer till uttryck i det han gjort. När han adopterar upproriska barn är det ett uttryck för hans barmhärtighet och godhet.

Vi ska återkomma i detalj, men vi kan bara nämna kort nu att Paulus har alltså bett en bön som är så stor att jag tror få av oss hade vågat be den. Och sedan börjar han lovprisa Gud för hans verksamma makt.

Vänner, Bibeln lämnar ingen tvekan i vilken sorts makt Gud har. Gud är allsmäktig. Hans makt är suverän, oinskränkt och absolut. Jag läser till exempel från Andra Krönikeboken 20:5-6,

2 Krönikeboken 20:5-6 (SFB-15)

¶Joshafat steg upp i Juda mäns och Jerusalems församling i Herrens hus, framför den nya förgården. ¶Han sade: ”Herre, våra fäders Gud, är inte du Gud i himlen och den som råder över alla hednafolkens riken? I din hand är kraft och makt, och det finns ingen som kan stå dig emot.

Eller Jeremia 32:27, vilket för övrigt är en bön ur mycket svåra omständigheter – i en tid som präglas av död genom en överlägsen militär fiende, död genom pest och död genom hunger. Då ber Jeremia,

Jeremia 32:17 (SFB-15)

¹⁷O, Herre Gud, se, du har gjort himmel och jord med din stora kraft och din uträckta arm. För dig är ingenting omöjligt.

Och några verser senare svarar Gud och säger,

Jeremia 32:27 (SFB-15)

²⁷Se, jag är Herren, allt kötts Gud. Skulle något vara omöjligt för mig?

Genom hela Gamla testamentet har vi samma lära om och om igen. Att Gud och endast Gud är allsmäktig. Att Gud är absolut och suverän i sin makt. Slutsatsen blir därför att inget är för svårt för Gud. Inget. Därför läser vi också om en ung kvinna som får besök av en ängel som säger till henne att hon ska föda en son. Hon frågar hur det är möjligt eftersom hon inte haft någon man. Det enkla svaret, som de båda vet, är att inget – inget – är omöjligt för Gud. Han kan skapa ur intet.

James Petrigru Boyce, en baptistteolog under 1800-talet skrev en fin bok som heter *Abstract of Systematic Theology*. Där säger han,

Kraften hos Gud kan definieras att vara den verksamma inneboende energi i hans väsen genom vilken han kan göra vad som helst. Utövandet av denna makt är beroende av hans vilja eller syfte och begränsas inte av vad han kan göra utan av vad han väljer att göra.

Guds makt innebär att han inte har några andra begränsningar än de han själv väljer att göra. När vi talar om allmakt säger vi helt enkelt att all makt tillhör Gud.

Den Gud som har all makt har inga rivaler. Det finns inga konkurrenter. Han är suverän. Till och med djävulen må göra allt han kan, men all hans makt är lånad makt och han är fortfarande begränsad av exakt de gränser som Gud i sin suveräna vilja satt upp. Den värld vi lever i är inte på något sätt en kaotisk tillvaro där något sker av en slump, nej, den är ordnad av Gud som skapade den ur intet och som uppehåller den i varje ögonblick med sin makt.

Men Paulus ger inte bara en generell kommentar till läran om Guds allmakt. Han säger snarare något specifikt om Guds makt i relation till oss. Så låt oss titta på texten igen.

Oändligt mer

Efesierbrevet 3:20 (SFB-15)

²⁰Han som kan göra långt mycket mer än allt vi ber om eller tänker oss [...]

Aposteln Paulus hade en rolig vana, som gör honom underhållande att läsa. Vi har sett det om och om igen när vi gått igenom Efesierbrevet. Det är vanan att pressa språket till det allra yttersta för att försöka finna ord och begrepp som passar att beskriva Gud med. Här har han satt samman tre grekiska ord till ett som gör att det blir ett super-superlativ. Han har ett grekiskt ord, περισσως, som beskriver hur något är. Man skulle kunna översätta det med "överflödande" eller "omätbart". Det är ett mycket starkt ord som används för att förstärka det som det beskriver. Men nu är det som att Paulus inte tycker att det räcker för att beskriva vad Gud kan göra. Därför sätter han ihop det med ytterligare ett ord som förstärker, nämligen ordet ὑπερ, så att det blir tårta på tårta. Det klassiska uppslagsverket BDAG beskriver det ordet som "den högsta tänkbara formen av jämförelse" och att det borde översättas som "oändligt".

När jag var liten brukade vi använda ordet ”stjärnstopp”. Om vi skulle överträffa varandra och prata om hur många pannkakor vi skulle äta. En skulle äta tre. Nästa skulle äta tio. Då skulle den första äta hundra. Då skulle den andra äta hundratusen. Hundratusen miljarder. Hundratusen miljarder miljarder. Stjärnstopp. Det slog allt.

Här har vi Paulus som säger ”om jag ska förklara för er vad jag talar om så måste jag pressa språket till det yttersta. Jag måste hitta på ett nytt ord. Jag ska sätta samman ett ord som kanske låter fånigt för er. Gud kan göra mer – överflödande mer; över-överflödande mer; han är bortom-bortom alla gränser. Vad som helst! Mer än du kan be om eller ens föreställa dig! Han kan göra oändligt mer!”

Än en gång – uppslagsverket talar om den hösta form av jämförelse vi kan föreställa oss. Oändligt mer än. Så vad förmår Gud att göra? Han förmår att göra oändligt mer än du kan be honom om eller något du ens kan föreställa dig att be honom om!

Så vi börjar se hur det hänger ihop. Paulus ber dessa böner som svindlar – han ber om saker som låter främmande och förunderliga. Men här i avslutningen av kapitlet visar han att det inte är några problem eftersom den Gud vi älskar och tjänar är den Gud som har makt att göra oändligt mycket mer än du ens kan föreställa dig. Hans makt är oändlig; den sträcker sig i oändlighet bortom din vildaste fantasi.

William Hendriksen säger i sin kommentar att om vi ska förstå vad Paulus säger är behöver vi tänka oss följande steg.

- (A) Gud har makt att göra allt vi ber honom om.
- (B) Han har till och med makt att göra, inte bara allt vi ber honom om, utan allt vi ens kan föreställa oss.
- (C) Han kan göra mer än det.
- (D) Han kan göra långt mer än det.
- (E) Han kan göra långt, långt, mer än det.

Motiv att be

Tala om att Paulus ger oss anledning att be. Vi behöver inte på något sätt begränsa oss till den bönen, men vi kan ta hans bön i Efesierbrevets tredje kapitel som exempel. Paulus lär oss att vi kan be att Gud ger oss kraft i vår inre människa genom den helige Ande. Att Kristus ska bo i vårt hjärta och att vi ska bli rotade i Kristi kärlek. Att vi ska förvandlas och bli mer och mer lika honom.

Då kanske någon invänder och säger, ”men du vet inte vilken kamp jag går igenom. Du vet inte vilka synder jag kämpar med. Du vet inte hur svårt det är. Det är som att jag aldrig kommer att bli fri från det här.” Jag förstår dig. Jag har också sådana tankar. Men då säger Paulus: ”nej, tänk inte så! Be till Gud att Kristus får bo i ditt hjärta och tränga ut allt sådant, för den Gud du ber till har makt att göra oändligt mycket mer än du någonsin kan be eller ens tänka dig.” Vänner, förstår ni vilket hopp vi har?

Paulus ber att Gud ska göra något som verkar otänkbart. Han ber att vi ska lära känna den kärlek som går bortom kunskap. Vi hör att det låter motsägelsefullt, men Gud har makt att göra oändligt mer. Paulus ber att Gud ska uppfylla oss med all sin fullhet. Det är så stort att

vi inte ens kan förstå det, vad betyder det ens? Jag vet inte, men vi kan be Gud om det. Så varför kommer vi med små och fattiga böner till honom, när den Gud vi tillhör är oändlig i sin makt? Varför lever vi så stor del av våra liv som om Gud inte alls fanns till?

Calvin sa,

Hur många välsignelser vi än förväntar från Gud så kommer hans oändliga generositet alltid att överträffa alla våra önskningar och tankar.

(However many blessings we expect from God, His infinite liberality will always exceed all our wishes and our thoughts.)

Har du någonsin tänkt på Gud som oändligt generös? Oändligt utgivande. Oändligt nådefull.

Men om Gud är så oändligt utgivande, varför behöver jag lida? Varför gör han inget åt den situation som jag just nu befinner mig i? Varför tar han inte bort smärtan? Jag vet inte. Men om jag ser tillbaka på mitt liv så ser jag att smärtan har varit verklig. Och jag ser att jag har slagits till marken så att jag aldrig trott att jag skulle komma upp igen. Men jag ser också att jag i efterhand inte skulle ha velat vara utan den. Den har satt djupa spår i mig och undervisat mig om tomheten och fåfängligheten att sätta sitt hopp till något annat än Gud. Jag vet inte varför du lider, men jag vet att ditt lidande varken är en överraskning för Gud eller övermäktigt för honom. Han för dig fram enligt sitt visa syfte och sin goda plan.

Det var den första punkten, om Guds allmakt – att Gud kan göra oändligt mer än vi ens kan föreställa oss.

II. DEN MAKT SOM VERKAR I OSS

Sedan fortsätter Paulus med en fantastisk liten fras, ”genom den kraft som verkar i oss”.

När Bibelns författare talar om Guds inre verk i oss är det ofta två eller tre bilder som används. För att förstå Guds verk i oss behöver vi förstå dessa händelser som Bibeln använder för att illustrera frälsningen med. Dels handlar det om skapelsen. Dels handlar det om uppståndelsen. Dels handlar det om uttåget, befrielsen. Det är i dessa händelser som Gud demonstrerar sin makt på extraordinära sätt. Framförallt genom de två första.

Skapelsekraft

Han skapar allt ur intet. Genom kraften i sitt ord talar han fram hela kosmos ur intet. Detta är den Gud som bara säger ”ljus” och det blir ljus. Han är alltings skapare. Du minns orden jag citerade från Jeremia 32:17, ”O, Herre Gud, se, du har gjort himmel och jord med din stora kraft och din uträckta arm. För dig är ingenting omöjligt.”

Det är i sådana termer Bibeln talar om vår frälsning. Skapelsen är fantastisk, utan den skulle ingenting finnas. Och den nya skapelsen är lika fantastisk. Samma Gud, vars Ande svävade över vattnet när allt var mörker och tomhet; samma Gud som skapade ordning ur kaos och samma Gud som skapade ljus i mörkret – det är samma Gud som låter sin Ande ge oss nytt liv och bringar ordning där det tidigare bara fanns mörker och död. ”[Samma] Gud som sade: ”Ljus ska lysa ur mörkret”, han har lyst upp våra hjärtan för att kunskapen om Guds härlighet som strålar från Kristi ansikte ska sprida sitt ljus” (2 Kor 4:6) ”Om någon är i Kristus är han alltså en ny skapelse. Det gamla är förbi, något nytt har kommit.” (2 Kor

5:17). "Hans verk är vi, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar som Gud har förberett för att vi ska vandra i dem." (Ef 2:10)

Så om skapelsen är en stor grej, så talar Bibeln om vår frälsning på samma sätt. Det är en ny skapelse. Det är samma kraft som var verksam när vi blev nya skapelser som var verksam när universum skapades ur intet.

Uppståndelsekraft

Sedan har vi Jesu uppståndelse från de döda. Paulus använder den bilden i Efesierbrevet 1:20 och framåt. Det är alltså en annan central bild som Bibeln använder som uttryck för Guds kraft. Återigen är det en kraft som skapar liv ur intet. Paulus talar om att samma kraft som uppväckte Jesus från de döda också är verksam i dem som tror. Det är den kraften som gjorde dig till en ny skapelse. Nu säger Paulus alltså att "han som kan göra oändligt mer än allt vi ber om eller ens kan tänka oss, genom den kraft som verkar i oss."

Så, när i kommer med vår bön till honom och ber att hans rike ska komma och att han ska möta våra våra behov så måste vi minnas att den Gud vi ber till, den Gud som adopterat oss in i sin familj och är vår far, är den Gud som är Skaparen och den som skapar nya varelser och den som reser upp döda till liv. Han reser upp döda till liv – vad kan vara för svårt för honom?

Se hur Paulus lära om vem Gud är ligger till grund för hur han ber och hur han uppmanar oss att be. Vad vi tror om vem Gud är, är en avgörande fråga för hur vi ber. Om vi tror lite om vem Gud är kommer det att återspeglas i små, fattiga, anemiska och kraftlösa böner.

Ibland har jag mött kristna sammanhang som tycks ha varit helt upptagna av att predika vad Gud *inte* kan göra. "Gud kan inte göra det här om inte du gör det här." "Gud kan inte ge dig den där välsignelsen du önskar om inte du manar fram någon sorts tro och proklamerar i förväg att du redan har det." Vilket nonsens! Jeremia ber: "för dig är inget omöjligt" och Gud svarar: "för mig är inget omöjligt." Det är inte svårt att förstå, även om det samtidigt tycks närmast omöjligt att få det att sjunka in. Om du hör undervisning som säger "Gud kan inte göra A om inte du först gör B" så är det en stor varningsflagga.

Gud kan göra oändligt mer än vi ens kan föreställa oss, och han gör det genom den kraft som är verksam i oss. Det är samma kraft som var verksam när han skapade allt ur intet. Det är samma kraft som besegrade döden och förde Jesus tillbaka till livet. Det är en kraft som inte har några rivaler och inte känner några hinder.

III. GUDS ÄRA

Vi går till tredje punkten och den 21 versen,

Efesierbrevet 3:21 (SFB-15)
"hans är äran [...]"

Här får vi inte missförstå Paulus och tro att ära är något vi måste ge Gud, för annars blir han tom. Det är inte så att han måste ha tillbedjare som lovprisar honom dygnet runt för att han ska få bränsle att fortsätta. Nej. Vi kan inte lägga någonting till Guds ära.

Det är en väsentlig skillnad på Gud och alla andra falska gudar. Jag har tidigare nämnt den ganska komiska beskrivningen av gudinnan Artemis som beskrivs i Apostlagärningarna 19.

Paulus kom till staden Efesos, alltså den stad som gett namn åt Efesierbrevet. Han hade varit där i två år och predikat och det hade bildats en församling där. Det skedde många under och tecken och många kom till tro. Det störde en del folk i staden, särskilt en silversmed som hette Demetrius, för han och andra tillverkade små artemistempele som gav staden goda inkomster, eftersom det var en stor sak i Efesos med tillbedjan av den här fruktbarhetsgudinnan som hette Artemis. Så står det i vers 25,

Apostlagärningarna 19:25-28 (SFB-15)

²⁵Nu samlade han dem och även andra som hade liknande arbeten och sade: "Herrar, ni vet att vi har vår rikedom från den här verksamheten. ²⁶Men ni både ser och hör hur den där Paulus har fått med sig en mängd människor, inte bara i Efesos utan i nästan hela Asien, med sitt tal om att gudar gjorda av människohand inte skulle vara några gudar. ²⁷Det är risk att inte bara vårt hantverk får dåligt rykte, utan också att den stora gudinnan Artemis tempel tappar sitt anseende, **och att hon som dyrkas av hela Asien och hela världen förlorar sin storhet.**"

²⁸När de hörde detta fylldes de av vrede och skrek: "Stor är efesiernas Artemis!"

Visst finns det något djupt tragiskt i det här. Tänk att ha en gud som är så beroende av att ha sina tillbedjare. Om hon inte har några tillbedjare så kommer hon att förlora sin storhet. I sig själv är hon tom och parasiterande och all hennes storhet hänger på att hennes tillbedjare kommer till hennes tempel med gåvor. Och nu måste de rycka ut till hennes räddning.

Vilken skillnad mot Bibelns Gud! Vi kan inte lägga till något till honom. I sig själv är han full och han är oändligt utgivande av sin fullhet. Så vad vi gör när vi ärar honom är att vi *erkänner* hans ära och vi förundras över hans ära och vi lovprisar honom för hans ära. Vi behöver aldrig fylla på honom, snarare är det så att han är en outsinlig källa med levande vatten till vilken vi som är tomma får komma och dricka djupt tills vi reser oss och brister ut i tacksamhet över att ha funnit vår djupaste tillfredsställelse i honom. Så är det att ge Gud ära. Att njuta av honom för den han är. Att glädjas i vem han är. Att erkänna och proklamera vem han är.

I församlingen

Texten fortsätter,

Efesierbrevet 3:21 (SFB-15)

²¹hans är äran **i församlingen** [...]

Det är något liknande som Paulus talar om i vers 10-11 i det tredje kapitlet, som vi redan tittat på. Då såg vi att församlingen är den plats, den estrad, där Gud gör sin "vishet i sin väldiga mångfald" känd. Församlingen är den estrad där Guds plan utspelar sig som allra klarast. Det är den arena där Gud framställer sitt folk inför härskarna och makterna i den himmelska världen och där han avslöjar sin oändliga vishet och nåd. Församlingen är det sammanhang där Guds ära framträder som klarast. Det är i församlingen som Gud gör sitt mest fantastiska verk.

Vi lever på en vacker plats. Österut har vi skog och sjöar och västerut har vi klippor och hav. Åt vilket håll vi än vänder oss ser vi fantastiska exempel på Guds skönhet och en återspeglning av Guds ära – inte minst i det stora havet. Men vad Paulus säger är att det som finns här inne, i det här ganska skabbiga huset, vida överträffar den skönhet vi njuter av i solnedgången

över havets horisont. Det är genom församlingen Gud gör sin väldiga och mångfaldiga vishet känd och det är genom församlingen Guds ära alla främst kommer till uttryck.

För om vi vet vilka vi var och om vi vet vad vi förtjänade och om vi vet hur våra hjärtan var och om vi vet hur våra sinnen var och om vi vet hur vårt beteende var, i allt sitt mörker. Om vi sedan börjar begrunda vad Kristus har gjort för oss, hur vi är Guds verk, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar som Gud har förberett för att vi ska vandra i dem – då kan vi också se att församlingen är ett uttryck för Guds ära som är större än de mest storslagna landskap, större än universums galaxer. Hans är äran i församlingen.

I Kristus Jesus

Sedan fortsätter Paulus att säga, ”och i Kristus Jesus.” Varför? Vi kan inte skilja kroppen från dess huvud. Den ära som är Guds i församlingen är också den ära som tillhör Kristus. Församlingen är den arena där Guds ära tydligast förkunnas, men anledningen att Guds ära förkunnas i församlingen är förstås att Kristus har köpt församlingen med sitt eget blod. Församlingen är arenan för Guds ära eftersom den är i Kristus. Han är vårt allt och i alla; han är vår medlare; han är vår profet, vår präst och vår kung. Han är utstrålningen av Guds härlighet och han förkroppsligar Guds fullhet och han är huvudet över församlingen. Han är Ordet som blev kött och tog sin boning bland oss och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde har från Fadern.

För evigt

Efesierbrevet 3:21 (SFB-15)

”hans är äran i församlingen och i Kristus Jesus, genom alla generationer i evigheters evighet.

När Paulus talar om alla generationer menar han att Guds ära är evig och består i all evighet. Från tidsålder till tidsålder, genom all evighet kommer Kristus och Kristi brud vara höjdpunkten för Guds ära.

IV. AMEN

Sedan säger Paulus ”amen”. Det fungerar som ett utropstecken efter Paulus doxologi, och även efter dessa tre kapitel av fantastiska sanningar om vem Gud är och vad han gjort för oss. Det är ett amen som representerar åhörarnas hjärta och röst: ”amen!” ”Så är det!” ”Må det bli så!”

Herman Witsius, den holländske teologen från 1600-talet skriver,

Genom detta ord uttrycker vi vårt uppriktiga erkännande av Guds rike, makt och ära; vår uppriktiga önskan att erhålla från Gud dessa värdefulla välsignelser; och [vi uttrycker] vår tro som vilar på Guds löften.

Det är vårt sätt att säga, ”ja, detta är sant. Vi tror på det. Vi hoppas på det. Vi längtar efter det. Vi finner tröst i det.” Det är att erkänna dess sanning.

Också här finns en lärdom för oss. När någon ber i församlingens gudstjänst, när till exempel Jonah leder oss i bön, så gör han det med ord som noga har valt för att uttrycka hela församlingens bön. Det är inte hans privata stund med Gud som vi får lyssna på. När han ber, ber han som församlingens representant; han för församlingens talan inför Fadern. Därför är det inte bara rimligt och lämpligt utan också tillbörligt att när Jonah sagt sitt

”amen” så gensvarar också församlingen ljudligt med sitt ”amen” och ger sitt klara medgivande. När någon leder oss i bön så ber vi *tillsammans*. Detsamma gäller alla våra böner i kvällsgudstjänsterna där många olika personer leder i bön å församlingens vägnar när vi tillsammans ber för olika saker som vi kommit överens om. När vi tillsammans ber om en persons frälsning stämmer hela församlingen in med sitt ”amen.” När vi ber om kraft för förföljda bröder och systrar stämmer hela församlingen in med sitt ”amen” och markerar på det sättet att det är hela församlingens bön. Det gäller inte bara när vi ber i våra gudstjänster. Det gäller också när vi träffas i mindre konstellationer och ber tillsammans. Det kan låta som en självklarhet, men när vi ber tillsammans så ber vi *tillsammans*. Det är något aktivt där alla är involverade. Det är inte tid vi sitter av tills den som ber ska bli färdig. Därför ger vi också vårt klara och tydliga ”amen” till den bön som också är vår.

AVSLUTNING

Vänner, vad vi tror om vem Gud är ger kraft och glädje och hopp när vi ber till honom. Det väcker vår förtröstan och formar vår tro. När vi förstår mer av Guds storhet kommer också våra böner att genomsyras av hans ära.

Tror du att det är okej att be Gud att möta den här församlingens behov när det gäller en lokal? Tror du Gud har förmåga att föra oss till en lokal där vi kan få verka på lång sikt? Vet vi när det kommer att ske? Nej, det vet vi inte. Men vi har all anledning att gå till honom och be till honom som förmår att göra oändligt mer än vi ens kan föreställa oss.

Tror du att det är okej att be till Gud att han ska verka i oss på ett sådant sätt att vår församling blir uppfylld av all hans fullhet, även om vi inte förstår allt vad det innebär? Tror du att det är okej att be till Gud att vi ska lära känna Kristi kärlek som går långt bortom all kunskap – även om det låter som en omöjlighet? Absolut. Därför att den Gud vi ber till är den Gud som förmår.

Tror du att det är okej att komma till Gud och be att han gör allting nytt i en människas liv? Att han bryter ner alla försvar och ger den personen ett helt nytt hjärta och ett helt nytt sinne och gör den personen till en ny skapelse? Klarar han det? Vill han att vi ska be för det?

Tror du att det är okej att vi ber till Gud att han förvandlar hela nationer?

Jeremia ber ur sina förtvivlade omständigheter, ur fattigdom, sjukdom, nederlag och förtyck, ”du har skapat allt. För dig är inget omöjligt.” Gud svarar honom, ”Jag är Gud över allt. För mig är inget omöjligt.” Vänner, låt oss sätta allt vårt hopp ur honom.